

INKLUDERINGSUTVALGET

opprettet ved kgl.res. 30. april 2010

NOU 2011: 14

Bedre integrering

Mål, strategier og tiltak

alget

Overlevering, 14. juni 2011

Mandat:

Forbedringer innen 5 hovedtema

Hovedtemaer:

- Arbeid og sysselsetting
- Utdanning og kvalifisering
- Demokrati og deltakelse
- Verdier og konfliktløsning
- Bokonsentrasjon

Perspektiv:

- Klasse
- Kvinner
- Ressurs

Arbeidsform:

- Kunnskapsbasert gjennomgang
- Samfunnsøkonomiske analyser
- Forslag til mål – strategier og tiltak
- Bred enighet - 6 dissenser av 230 forslag

Inkluderingsutvalget

- 17 medlemmer
- 5 arbeidsgrupper
- 10 utvalgsmøter

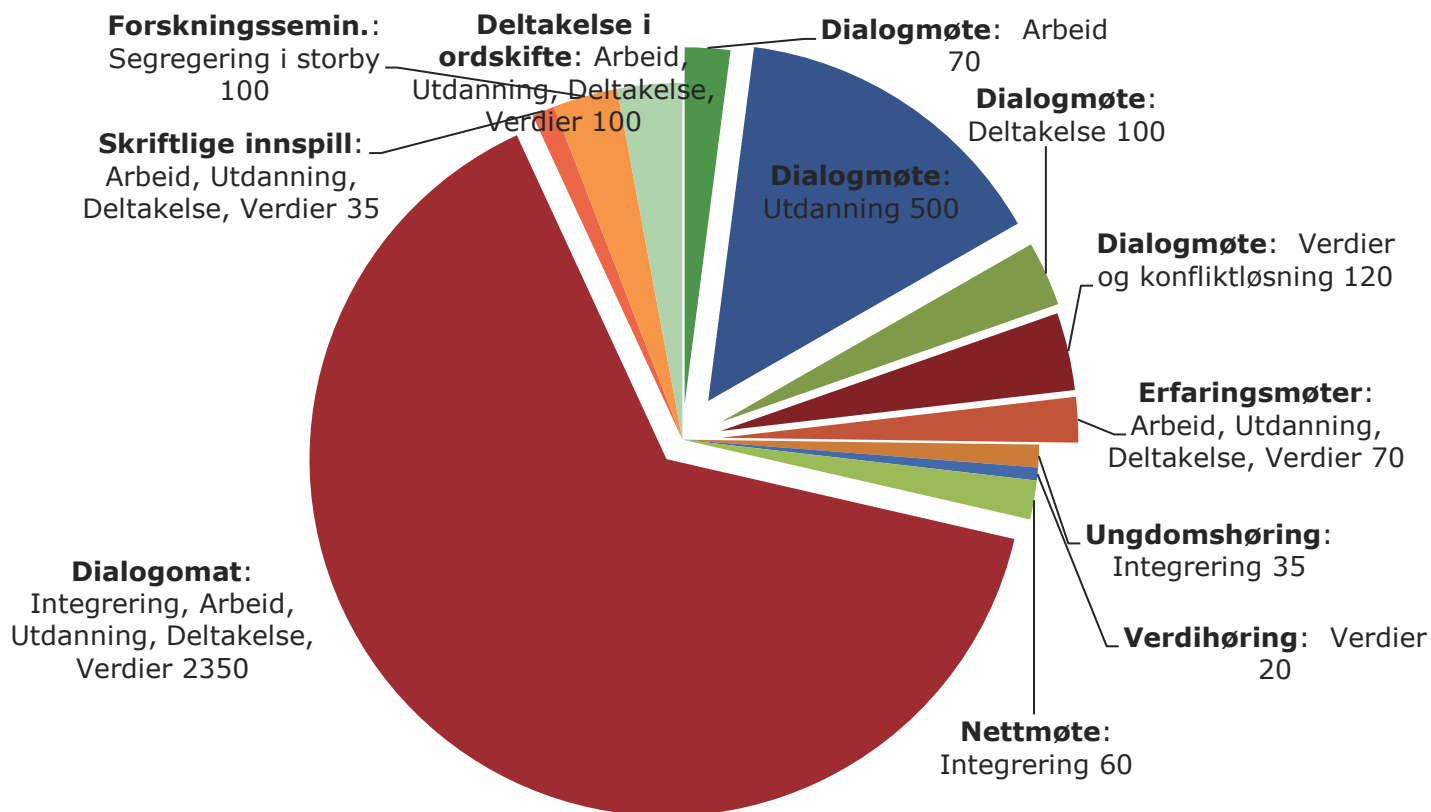
Osmund Kaldheim
Rita Abrahamsen
Solfrid Berntsen
Marco Elsafadi
Inés Hardoy
Knut Kjeldstadli
Toril Sundal Leirset
Jill Loga
Julia Maliszewska
Norvald Mo
Obiajulu Odu
Ambreen Pervez
Asle Toje
Dhayalan Velauthapillai
Thomas Wanjohi
Henriette Sinding Aasen
Ragnhild Aashaug

Innhold:

- Innledning – mandat og arbeidsform
- **Dialogarbeid**
- Ny definisjon – fra mulighet til resultat
- Overblikk – hvordan går det med integreringen?
- Levekår
- Arbeid og sysselsetting
- Utdanning og kvalifisering
- Medbrakt kompetanse
- Demokrati og deltakelse
- Fellesskap: Verdier og konfliktløsning
- Bokonsentrasjon
- Økonomiske konsekvenser

1100 deltakere i dialogmøter 2350 individuelle innspill via Dialogomat

Inkluderingsutvalgets dialogaktiviteter, etter aktivitet og anslått antall deltakere

Dialogarbeid: Systematisk innhenting av hverdagserfaringer

Oppdrag:

- Arr. debatt- og dialogmøter
- Alle skal komme til orde
- Kunnskapsbasert debatt
- Innarbeide spørsmål, forslag og erfaringer
- Respons fra grupper som normalt ikke deltar

Erfaringer:

- Dialog bidrar til å avklare relevans og oppslutning
- Kombinasjon av dialog og oppsøkende møter er effektivt
- Ulike virkelighetsforståelser gir ulike synspunkter
- Dialog er en ressurskrevende arbeidsform

Innhold:

- Innledning – mandat og arbeidsform
- Dialogarbeid
- **Ny definisjon – fra mulighet til resultat**
- **Overblikk – hvordan går det med integreringen?**
- Levekår
- Arbeid og sysselsetting
- Utdanning og kvalifisering
- Medbrakt kompetanse
- Demokrati og deltakelse
- Fellesskap: Verdier og konfliktløsning
- Bokonsentrasjon
- Økonomiske konsekvenser

Fakta om innvandrerbefolkningen

I 2011 er det om lag 500 500 personer som selv har innvandret til Norge.

Det er ca 100 400 norskfødte med innvandrerforeldre.

Innvandrerbefolkningen utgjør rundt 600 000 personer eller 12,2% av befolkningen.

Over 200 000 innvandrere har bodd i Norge kortere enn 5 år – det er over dobbelt så mange som i 2005.

7 av 10 innvandrere de senere årene kommer fra europeiske land.

Foreslår ny definisjon av integrering

Gammel definisjon:

- Integrering er norskopplæring og kvalifisering i den første tiden i Norge for nye innvandrere – særlig flyktninger.
- Inkludering handler om like muligheter og plikter, og hvordan samfunnet bør organiseres for å oppnå dette.

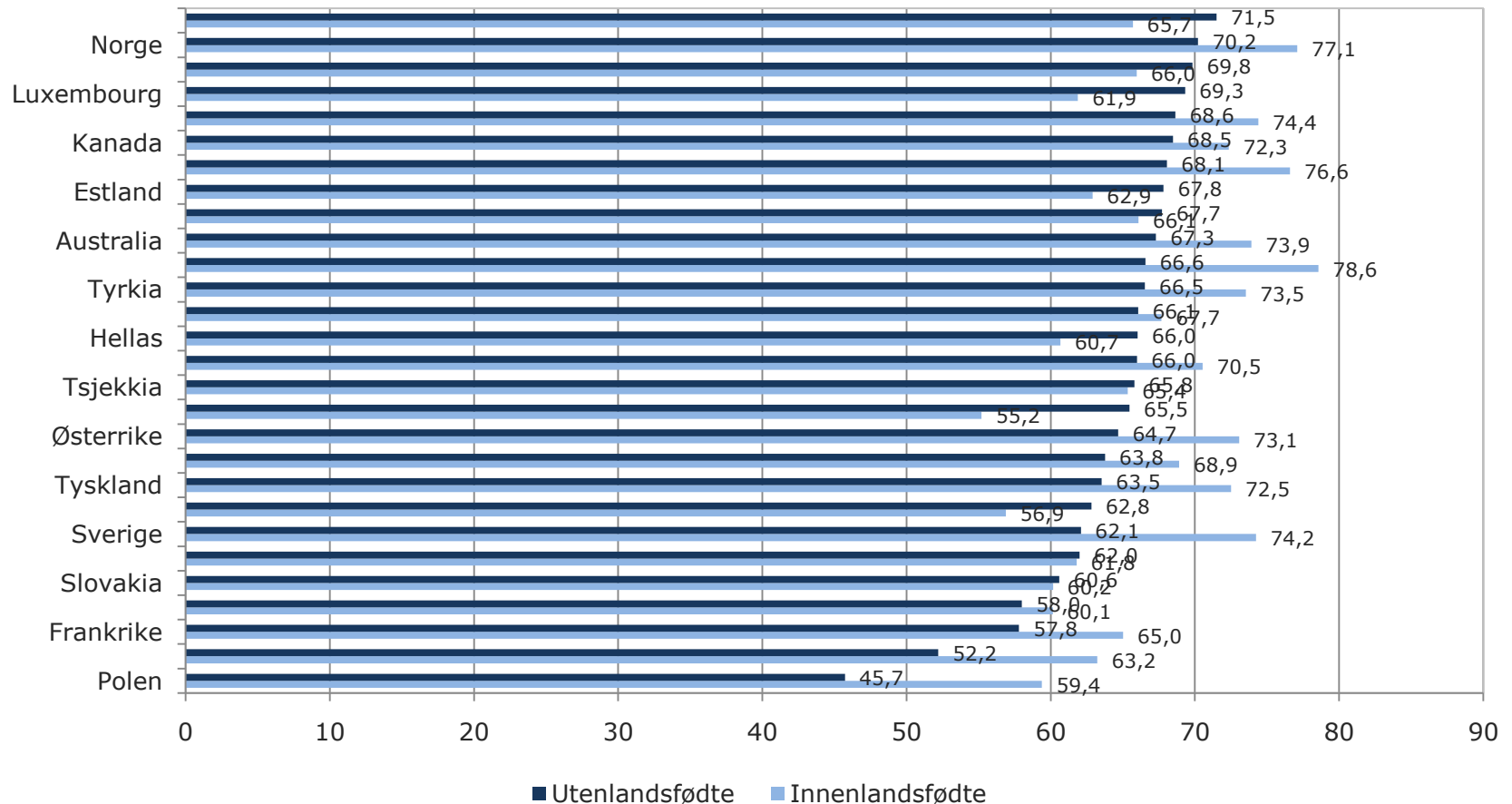
Problemer med definisjonen:

- Integrering omfatter 1 av 3 innvandrere
- Med inkludering forstås vanligvis flere grupper enn bare innvandrere
- Fokus på mulighet, ikke resultat

Forslag til ny definisjon:

- Integrering handler om
 - Kvalifisering, utdanning, arbeid, levekår og sosial mobilitet
 - Innflytelse og deltakelse i demokrati og sivilsamfunn
 - Tilhørighet, respekt for forskjeller og lojalitet til felles verdier
- Resultatet langs disse dimensjonene avgjør hvor vellykket integreringen er.
- Tosidig prosess hvor innvandrere og majoritet både påvirker hverandre, og utformingen av samfunnet.

Høyt sysselsetningsnivå i Norge blant innvandrere sammenliknet med andre OECD land

Nivået på sysselsettingen i OECD-land, 15-64 år. 2009.
 Prosent. Sortert etter sysselsetting blant utenlandsfødte

Kilde: OECD

Overblikk:

Hvordan går det med integreringen?

To motstridende svar:

- Dokumentasjonen viser gode resultater for flertallet – Norge blant de beste innenfor OECD

- Én av to i befolkningen mener integreringen fungerer dårlig

Eksempler:

- Flere i arbeid og høyere utdanning
- Flere eier egen bolig
- Økt tilknytning til Norge
- Økt kontakt mellom innbyggere

- Lavere sysselsetting og høyere ledighet
- Flere fattige
- Dårligere skoleprestander
- Lavere valgdeltakelse

Ny strategi for integreringsarbeidet: Fra muligheter til resultater

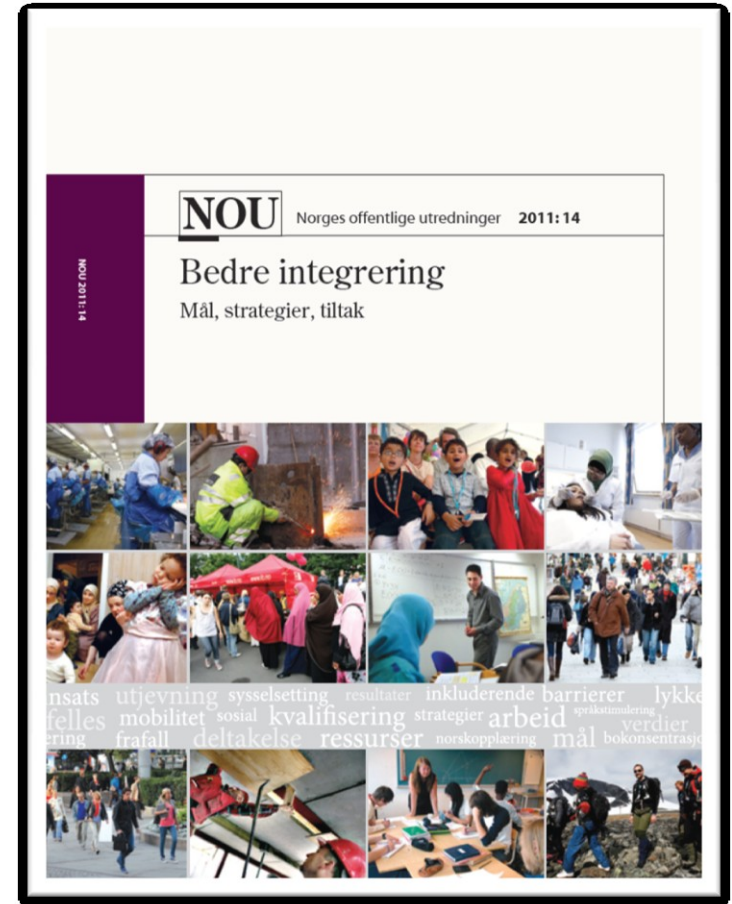
- Dokumentasjonen av forskjeller og utvikling over tid viser gode resultater for flertallet og svake resultater for mindretallet
- Sektoransvaret svikter mindretallet med stort behov for bistand

Forslag:

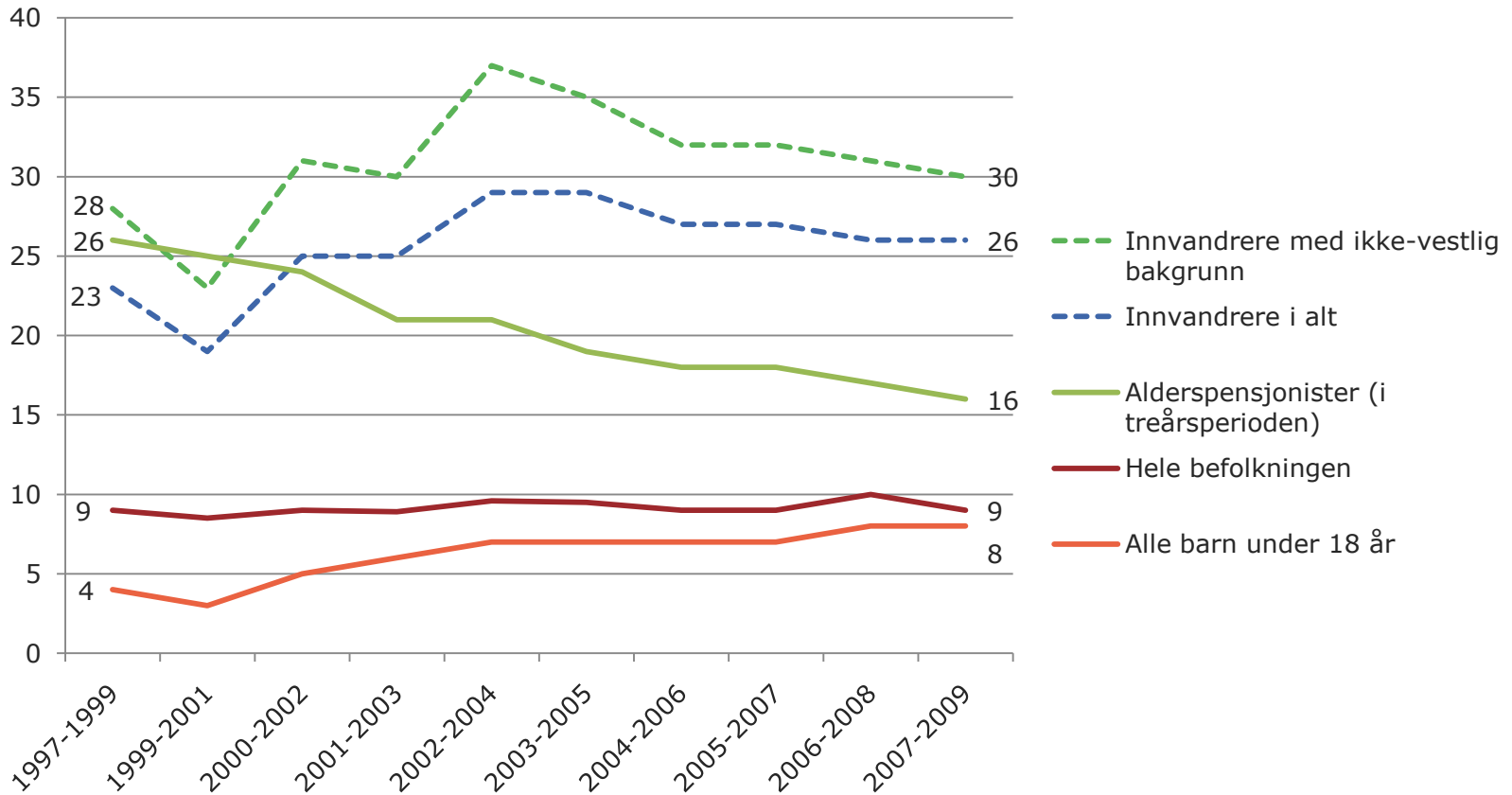
- Strategier og tiltak som kan redusere forskjeller
- Bedre tilpassing av tjenester og økt innsats fra sektorene
- "Gjør din plikt – krev din rett" – økt vekt på gjensidige forpliktelser
- Årlig dokumentasjon av resultater – monitor og melding

Innhold:

- Innledning – mandat og arbeidsform
- Dialogarbeid
- Ny definisjon – fra mulighet til resultat
- Overblikk – hvordan går det med integreringen?
- **Levekår**
- Arbeid og sysselsetting
- Utdanning og kvalifisering
- Medbrakt kompetanse
- Demokrati og deltakelse
- Fellesskap: Verdier og konfliktløsning
- Bokonsentrasjon
- Økonomiske konsekvenser

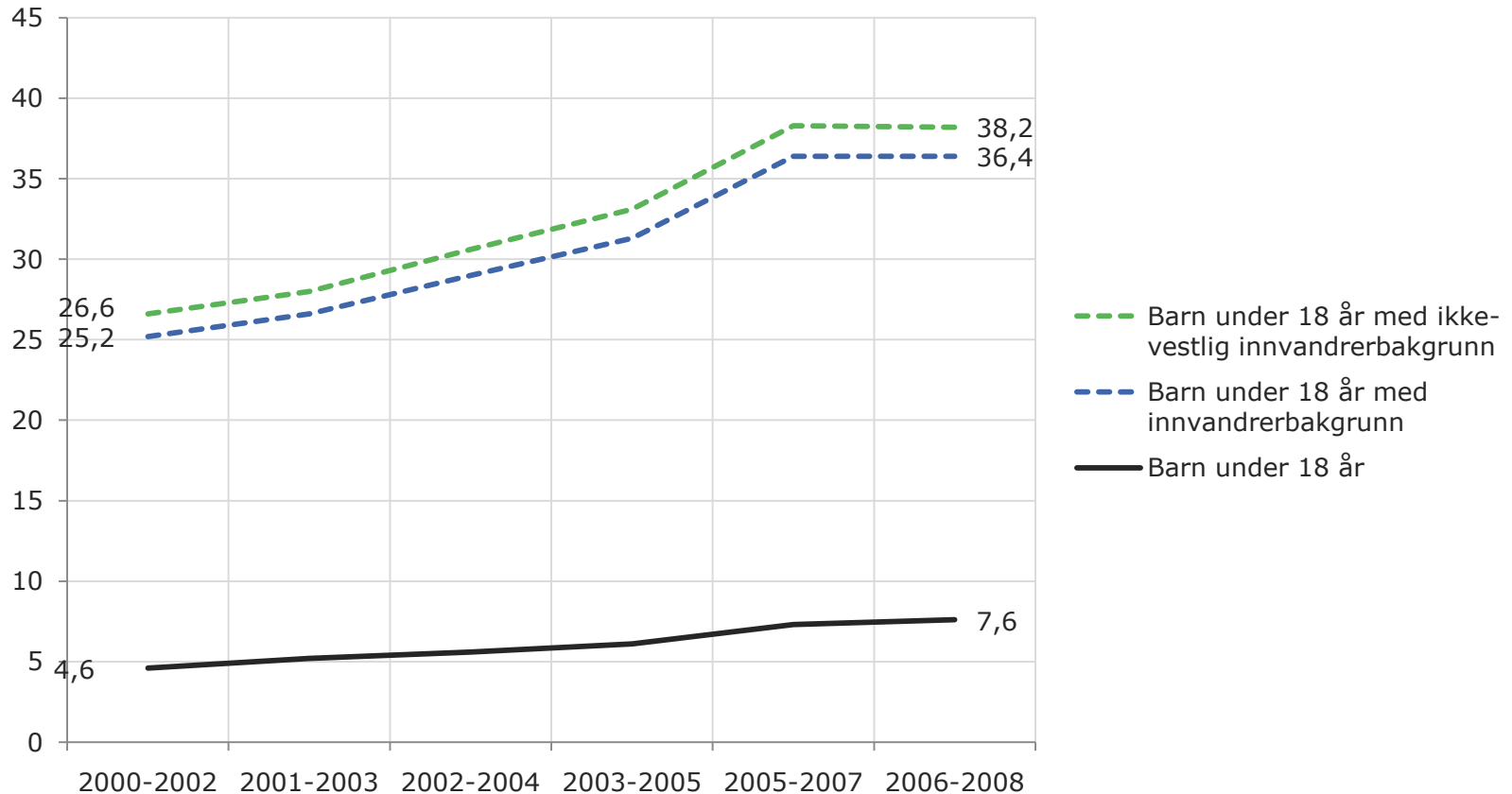
30% av innvandrere fra Afrika, Asia mv. har vedvarende lavinntekt

Andel personer med vedvarende lavinntekt, etter ulike kjennemerker.
EU-definisjonen (60 prosent)

Kilde: SSB

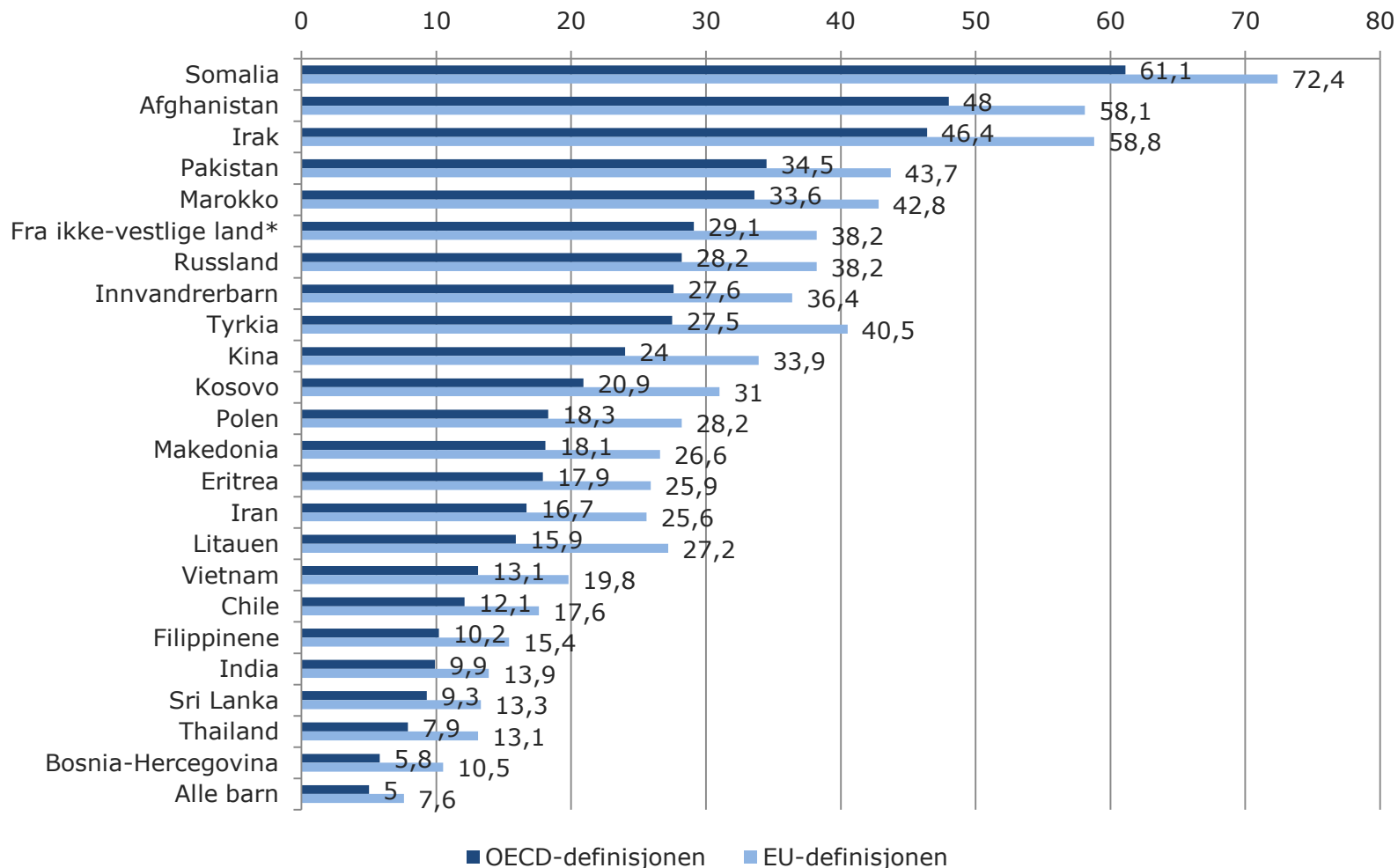
Ca 4 av 10 barn og unge med innvandrereforeldre bor i husholdninger med vedvarende lavinntekt

Andel barn i familier med vedvarende lavinntekt. EU-definisjon (60 prosent)

Kilde: SSB

5 ganger flere innvandrerbarn vokser opp i familier med vedvarende lavinntekt

Andel barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt etter landbakgrunn. Alder referer seg til siste året i treårsperioden 2005-2008

Kilde: SSB

Norge er i ferd med å få en ny underklasse

- Et mindretall i innvandrerbefolkningen har dårlige levekår over tid
- Lav yrkesdeltakelse er viktig årsak
- Mange kvinner er yrkespassive over tid
- Lavt læringsutbytte og høyt frafall blant noen unge. Økt rekruttering til lavinntekts grupper (sosial reproduksjon)

Nøkkeltall

60 000 innvandrere er fattige

25% av innvandrerbefolkningen hadde vedvarende lavinntekt 2006-2008

Over 1/3 av innvandrerhusholdninger fra Afrika, Asia etc. hadde en inntekt under EUs lavinntektsgrense

37% av barn/unge med innvandrerbakgrunn bor i familier med vedvarende lavinntekt

Levekårsløft for de som er dårligst stilt

Mål:

- Tilsvarende levekår og samme sosiale mobilitet som resten av befolkningen

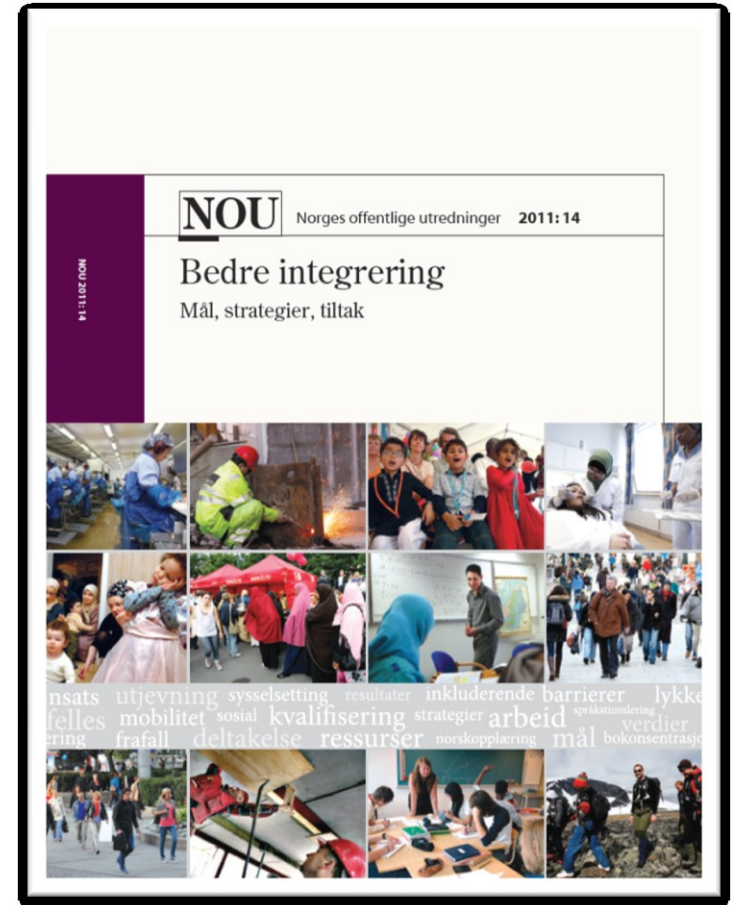

Strategi:

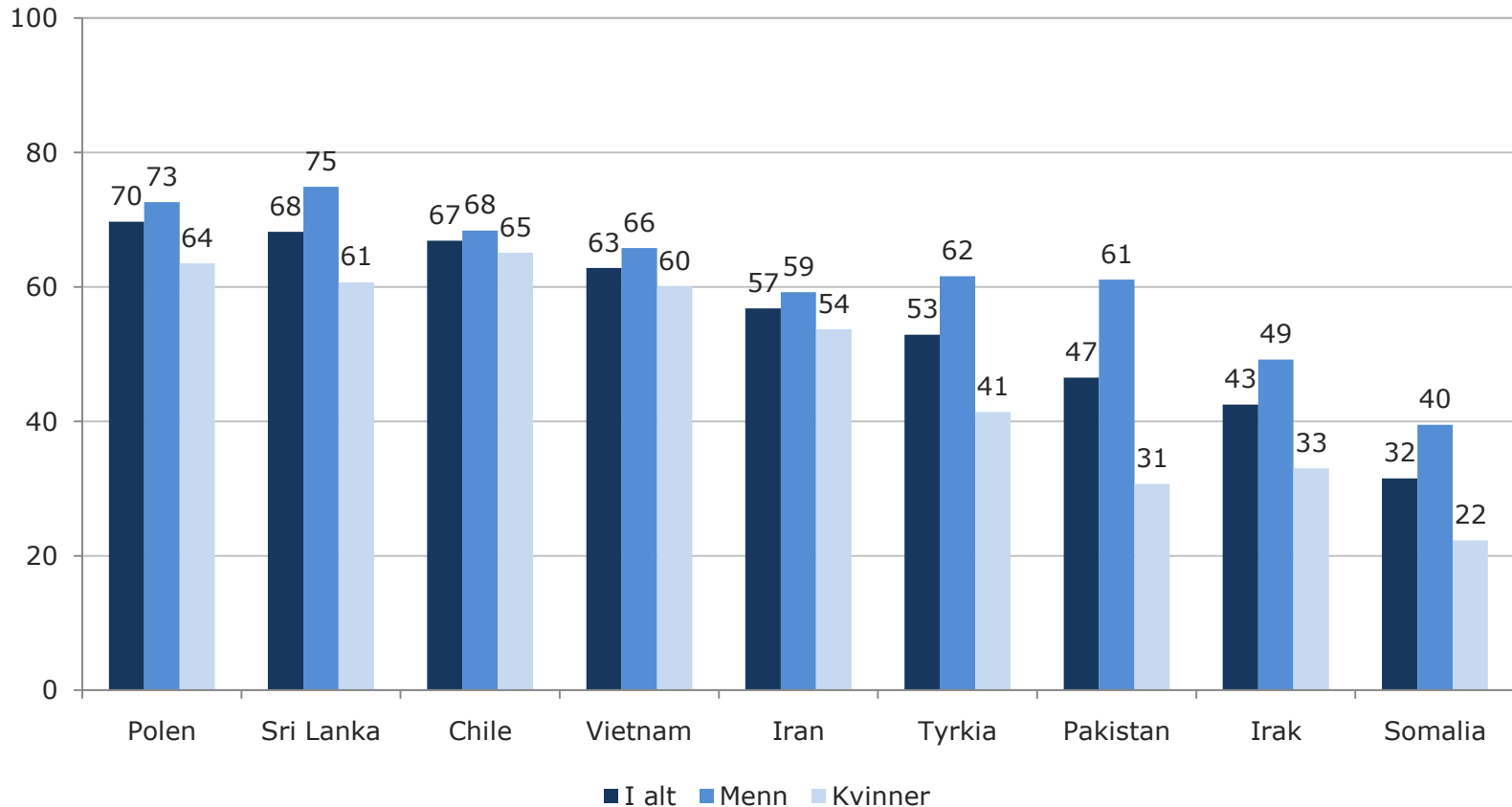
- Levekårsløft
- Arbeid, utdanning, kvalifisering, deltakelse mv
- Tidlig og helhetlig innsats
- Styrke sosial mobilitet for barn og unge

Innhold:

- Innledning – mandat og arbeidsform
- Dialogarbeid
- Ny definisjon – fra mulighet til resultat
- Overblikk – hvordan går det med integreringen?
- Levekår
- **Arbeid og sysselsetting**
- Utdanning og kvalifisering
- Medbrakt kompetanse
- Demokrati og deltakelse
- Fellesskap: Verdier og konfliktløsning
- Bokonsentrasjon
- Økonomiske konsekvenser

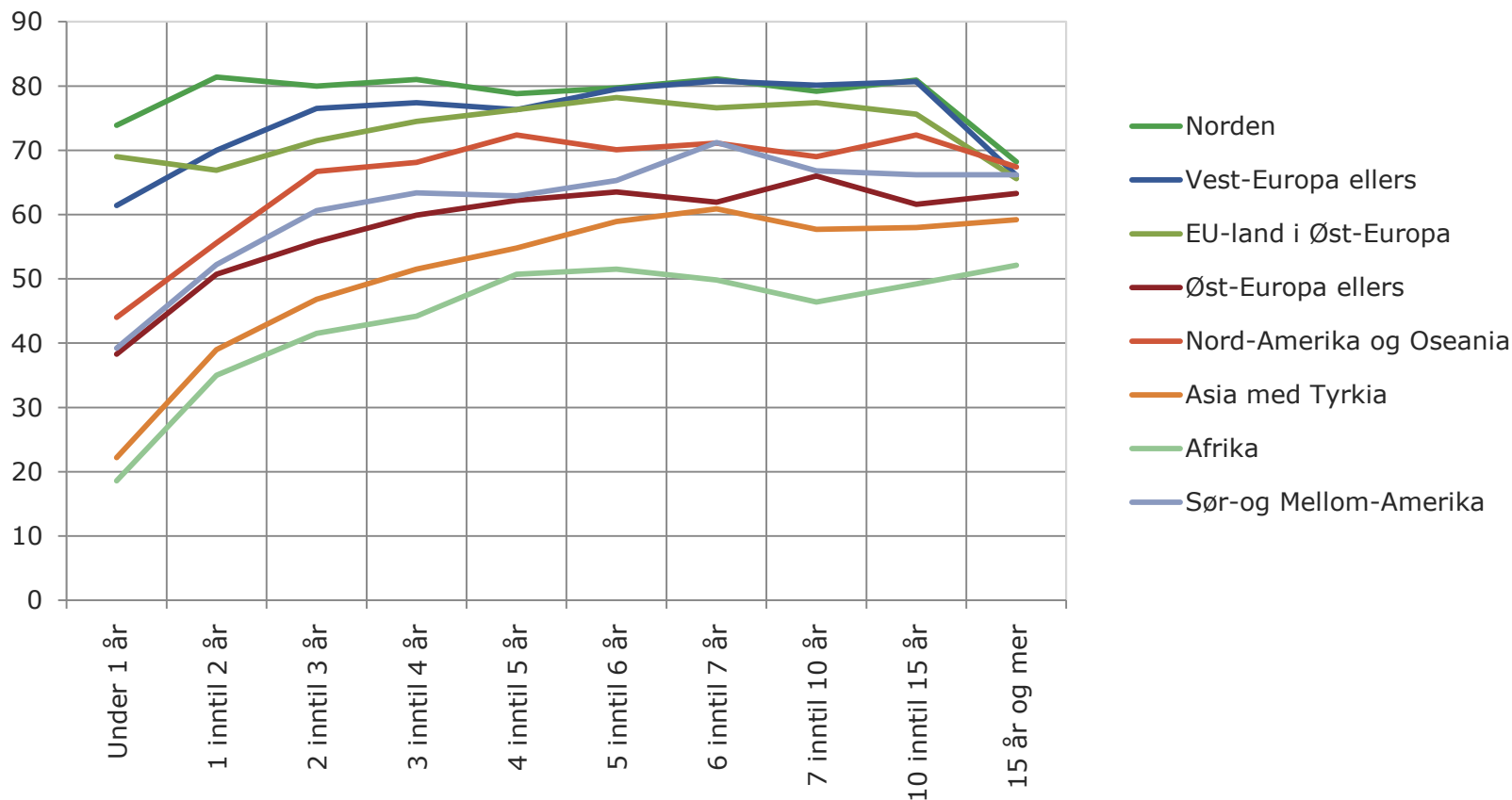
Store variasjoner i sysselsetting etter kjønn og landbakgrunn

Sysselsettingsandeler blant innvandrere, 15-74 år, etter landbakgrunn og kjønn. 4. kvartal 2009. Prosent.

Kilde: SSB

Markant økning i sysselsetting de første årene etter ankomst

Sysselsetting blant innvandrere 15-74 år, etter botid og landbakgrunn (verdensregion). 2009. Prosent

Kilde: SSB

32 600 flere innvandrere i jobb for å nå målet om like høy sysselsetting

	Sysselsatte i alt	Sysselsettingsprosent	Alle 15-74 år ¹	Antall sysselsatte hvis 69,7 prosent ²	Beregnet forskjell mellom de to nivåene i absolutte tall ²
Hele befolkningen	2 497 000	69,7	3 582 500	2 497 000	0
Innvandrere i alt	251 134	61,7	407 000	283 700	32 600
Norden	39 412	74,6	52 800	36 800	2 600
Vest-Europa ellers	32 884	71,7	45 900	32 000	-900
EU land i Øst-Europa	46 699	70,6	66 100	46 100	-600
Øst-Europa ellers	25 837	61,0	42 400	29 600	3 800
Nord-Amerika og Oseania	5 659	64,7	8 700	6 100	400
Asia med Tyrkia	71 700	53,9	133 000	92 700	21 000
Afrika	19 559	45,3	43 200	30 100	10 500
Sør- og Mellom-Amerika	9 384	62,8	14 900	10 400	1 000

Faktisk sysselsetting etter innvandrerkategori, landbakgrunn (verdensregion), og beregnet sysselsetting med nivå for alle i Norge. 4. kvartal 2009

Kilde: SSB

Færre sysselsatt og flere arbeidsledige

- Vedvarende forskjeller siste 20 år
- Det er særlig blant innvandrerkvinner og fra enkelte opprinnelsesland at sysselsettingsgraden er lav
- Må det være slik? Utfordre etablerte sannheter om hvorfor det må være forskjeller i resultater
- Sysselsettingsavvik er på 32600 – mens mangel på arbeidskraft er 61000 (NAV)

Nøkkeltall

Sysselsettingsandelen 61,7%
(innvandrere), mot 69%
(befolkningen som helhet)

Sysselsettingsandelen,
arbeidsinnvandrere 70,6%

Innvandrerkvinner – enkelte
grupper: ned mot 30%

Arbeidsledighet – ca 7,1 mot 2,7%

Flere i varig arbeid

Mål:

- Innvandreres arbeidsmarkedsdeltakelse på alle nivåer skal være tilnærmet den samme som for befolkningen for øvrig

Strategi:

- Økt bruk av effektive tiltak
- Økt bruk av aktivitetsplikt
- Rekruttering av yrkespassive
- Helhetlige tiltakskjeder helt fram til varig lønnet arbeid
- 10-årig ekstra innsats
- Investering i omstillingsevne og kompetanse

Arbeid og sysselsetting: Eksempler på tiltak

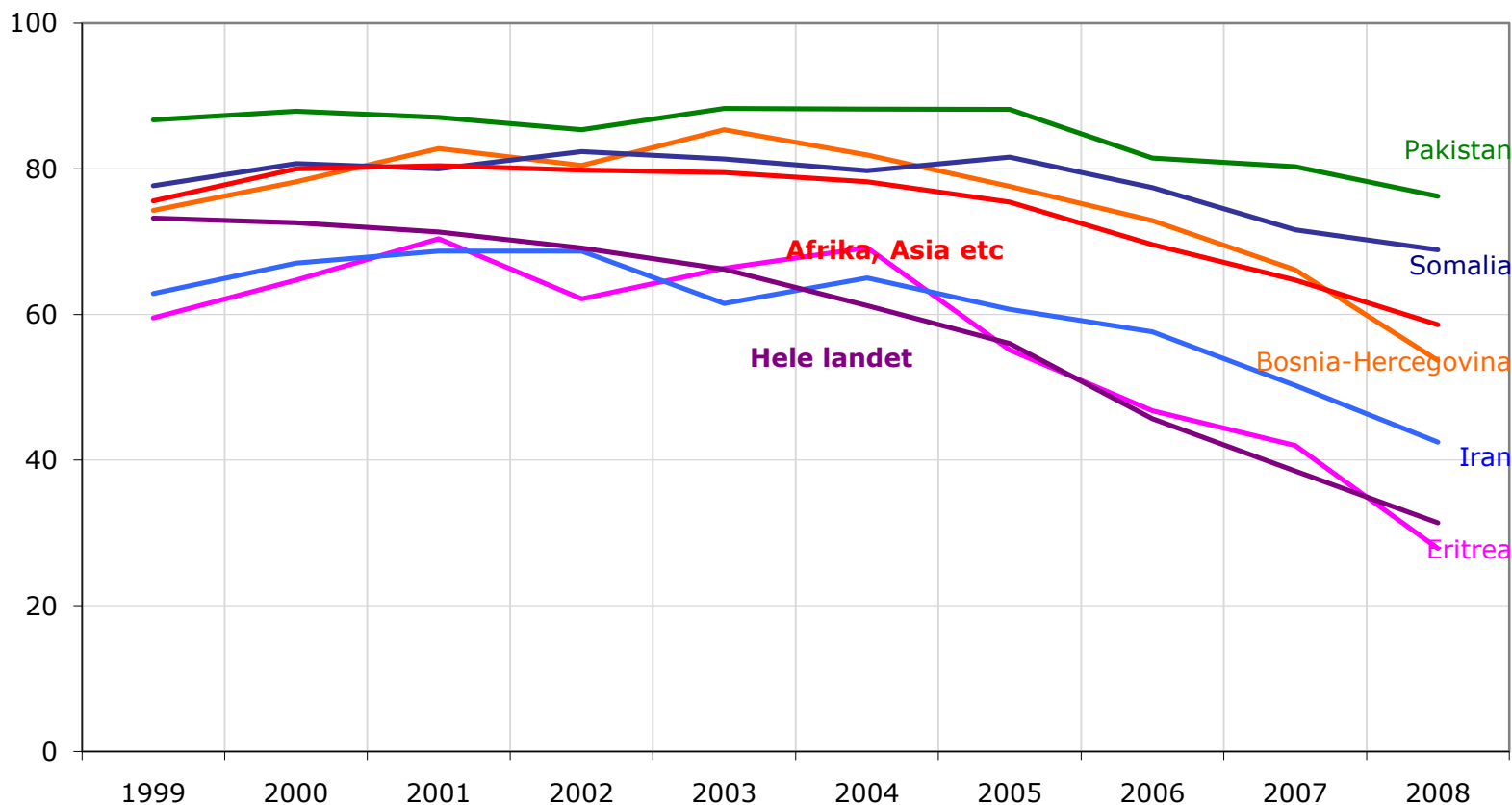
- Øke antall opplæringstilbud og tiltak med dokumentert effekt
- Økt bruk av lederutviklingsprogrammer
- Utvide NAVs ansvar til å omfatte rekruttering av yrkespassive til opplæring, kvalifisering og arbeidstrening
- Økt bruk av økonomiske sanksjoner ved grove overtredelser av diskrimineringsloven
- Tettere individuell oppfølging fra motivasjon til arbeid
- Rett til gratis grunnleggende norskopplæring til arbeidsinnvandrere som bosetter seg i Norge
- Bedre informasjon til arbeidsinnvandrere
- Stimulere til økt gründervirksomhet og utvikle finansieringsordning

Innhold:

- Innledning – mandat og arbeidsform
- Dialogarbeid
- Ny definisjon – fra mulighet til resultat
- Overblikk – hvordan går det med integreringen?
- Levekår
- Arbeid og sysselsetting
- **Utdanning og kvalifisering**
- Medbrakt kompetanse
- Demokrati og deltakelse
- Fellesskap: Verdier og konfliktløsning
- Bokonsentrasjon
- Økonomiske konsekvenser

Høyere bruk av kontantstøtte blant 1-2 åringer med innvandrerbakgrunn

Kontantstøttebruk blant 1-2 åringer. 1999-2008. Prosent.

Kilde: SSB

Lavere læringsutbytte for elever med innvandrerbakgrunn

2009	Engelsk					Lesing					Regning				
	Mestringsnivå					Mestringsnivå					Mestringsnivå				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Innvandrere	23,0	25,2	32,7	13,2	5,9	29,8	31,4	27,3	8,2	3,3	14,3	29,2	37,4	12,7	6,5
Norskfødte med innvandrerforeldre	12,4	22,5	39,5	17,7	7,8	16,9	31,5	36,3	11,3	4,0	8,5	23,1	41,6	17,9	8,9
Den øvrige befolkningen	9,8	18,6	40,9	20,4	10,3	6,0	18,9	42,0	21,9	11,1	6,0	19,8	41,6	20,4	12,2

Nasjonale prøver på 8. trinn. 2009. Prosent

Kilde: SSB

Dårligere resultater i grunnskole og videregående opplæring

- Norge har et inkluderende utdanningssystem sammenliknet med mange andre land
- En andel elever med innvandrerbakgrunn oppnår dårligere resultater både i grunnskole og videregående opplæring enn andre elever
- Dette gjelder særlig innvandrererelever som kommer til landet på høyere alderstrinn

Nøkkeltall

Barnehage – 30% lavere deltakelse blant de yngste barna

Grunnskole – dobbelt så høy andel innvandrererelever på laveste nivå i leseferdighet, i snitt 6 færre grunnskolepoeng

Videregående opplæring – frafallet er 1 av 3 blant elever med innvandrerbakgrunn

Høyere utdanning – Av de som fullfører videregående, er det en større andel som tar høyere utdanning

Voksenopplæring gir for lavt læringsutbytte – mange forblir analfabeter

- Innvandrere utgjør i dag nær 9 av 10 deltakere i grunnskole for voksne, men likevel er det ikke gjort en helhetlig omlegging av tilbudet.
- Arbeidsinnvandrere fra EU har ingen rettigheter (eller plikter) til norskopplæring.

Nøkkeltall

Om lag 1 000 innvandrere i hvert årskull er ikke i stand til å lese- og skrive norsk godt nok

2 av 3 av innvandrere fra Afrika, Asia mv. har utilstrekkelig leseferdigheter ift kravene i dagens arbeids- og hverdagsliv

Mellom 52% og 62% besto skriftlig norskprøve siste to år, resultatkravet er 65%

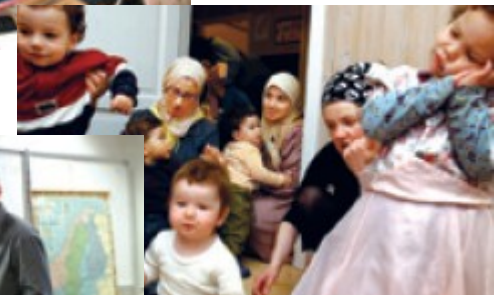
42% av deltakere i introduksjonsprogram i 2010 gikk over i arbeid eller utdanning etter fullført program, resultatkravet er 55%

Mål:

Likt læringsutbytte i skole og utdanning

Strategi:

- Fokus på sammenhengen i hele utdanningsløpet fra barnehage til høyere utdanning
- Like læringsambisjoner for alle elever
- Sterkere resultatstyring
- Tidlig og helhetlig innsats
- Aktiv utprøving av nye undervisningsmetoder

Utdanning og kvalifisering: Eksempler på tiltak

- Rett og plikt til gratis språkopplæring i barnehage for alle barn med kartlagte behov
- Kontantstøtteordningen avvikles – barnetrygden økes
- Innføringstilbud og ekstra innsats for elever som innvandrere
- Forpliktende samarbeid skole/hjem
- Økt bruk av modulbasert kompetansegivende videregående opplæring
- Universitet og høyskoler skal utvikle planer for mangfolds rekruttering
- Voksenopplæring reformeres
- Gjennomgang av innhold og organisering av introduksjonsprogram
- Økt bruk av norskopplæring i kombinasjon med arbeidstrening

Innhold:

- Innledning – mandat og arbeidsform
- Dialogarbeid
- Ny definisjon – fra mulighet til resultat
- Overblikk – hvordan går det med integreringen?
- Levekår
- Arbeid og sysselsetting
- Utdanning og kvalifisering
- **Medbrakt kompetanse**
- Demokrati og deltakelse
- Fellesskap: Verdier og konfliktløsning
- Bokonsentrasjon
- Økonomiske konsekvenser

Samfunnsøkonomisk tap per person som ikke forbrukt utdanning fra opprinnelseslandet er ca 2 mill kr i løpet av 10 år

Utdanning	Produksjonstap	Utdanningskostnad	Samlet-tap
Mindre etterspurt	2 010 000	0	2 010 000
Ingeniør ¹	3 072 000	343 000	3 415 000
Sykepleier ¹	696 000	153 000	849 000
Lege	3 144 000	862 000	4 006 000
Farmasøyt	3 144 000	739 000	3 883 000

Det samfunnsøkonomiske tapet ved overkvalifisering. 2010-kroner

Mål:

Uttelling for medbrakt kompetanse

Strategi:

- Kartlegging av medbrakt utdanning
- Tilleggsutdanning for å oppfylle norske krav

Tiltak:

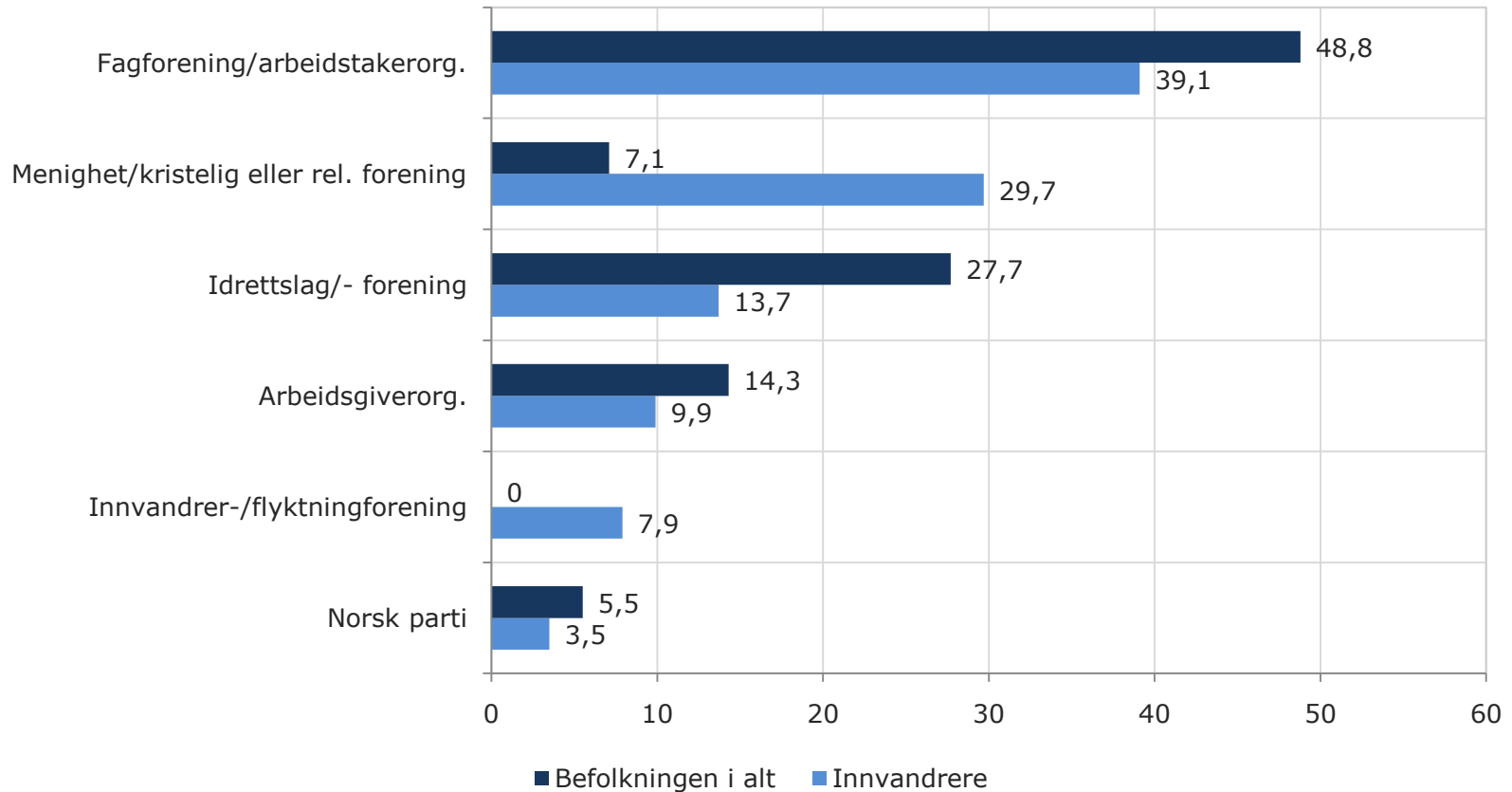
- Registreringssystem for medbrakt kompetanse
- Tilleggsutdanning innenfor yrker med mangel på arbeidskraft

Innhold:

- Innledning – mandat og arbeidsform
- Dialogarbeid
- Ny definisjon – fra mulighet til resultat
- Overblikk – hvordan går det med integreringen?
- Levekår
- Arbeid og sysselsetting
- Utdanning og kvalifisering
- Medbrakt kompetanse
- **Demokrati og deltakelse**
- Fellesskap: Verdier og konfliktløsning
- Bokonsentrasjon
- Økonomiske konsekvenser

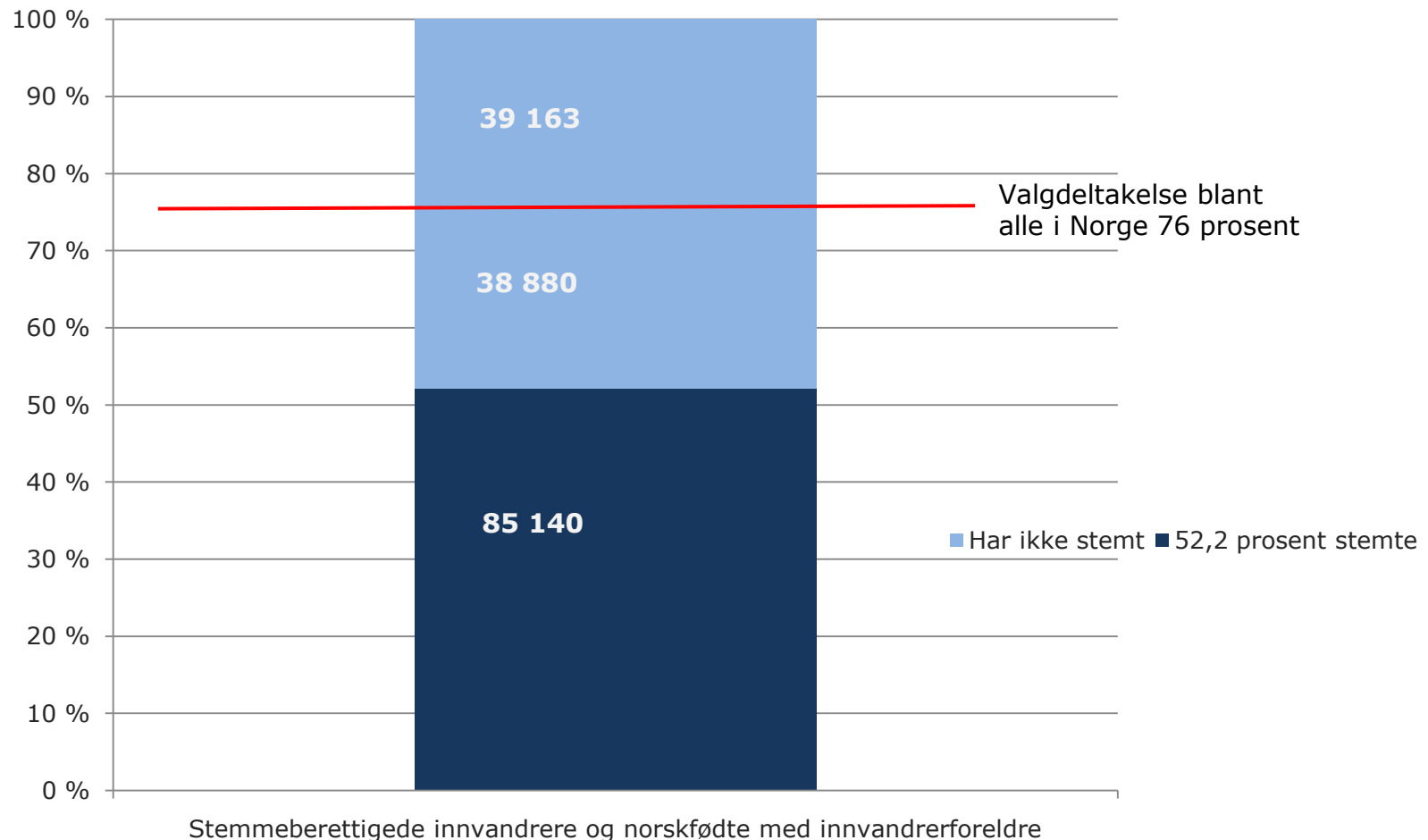
Ulik oppslutning om idrett og religion

Andel som er medlem av forskjellige organisasjoner eller foreninger. Befolkningen i alt og innvandrerbefolkningen fra ti ikke-vestlige land. Prosent

Kilde: SSB

Forskjellen i valgdeltakelse tilsvarer ca 39 000

Valgdeltakelse blant stemmeberettigede innvandrere. Stortingsvalg 2009. Antall som ikke stemte og antall som måtte ha stemt for å oppnå valgdeltakelse som i befolkningen i alt.

Kilde: SSB

Lavere deltakelse og mindre innflytelse

- Deltar mindre i både det politiske systemet og på sivilsamfunnets arenaer
- Jo nærmere makten, jo færre med innvandrerbakgrunn
- Deltar mindre i kultur- og fritidsorganisasjoner
- Mer aktive innen velferd, utdanning, og i religiøse organisasjoner
- Færre innvandrere fra Afrika, Asia mv. leser papiraviser og lytter på radio

Nøkkeltall

52% valgdeltakelse ved stortingsvalg mot 76% i befolkningen generelt – forskjellen tilsvarer ca 39 000 personer

15 prosentpoeng lavere fagorganisasjonsgrad enn befolkningen generelt

6,6% av arbeidstakere innen kultur- og mediesektoren har innvandrerbakgrunn

Økt deltakelse i demokrati og sivilsamfunn

Mål:

- Forholdsmessig lik deltakelse og innflytelse i politikk og sivilsamfunn

Strategi:

- Aktiv rekruttering
- Bedre opplæring og informasjon
- Ansvarliggjøring av majoritets- og minoritetsorganisasjoner
- Bedre dokumentasjon og rapportering
- Tilskudd for å styrke felles arenaer

Demokrati og deltakelse: Eksempler på tiltak

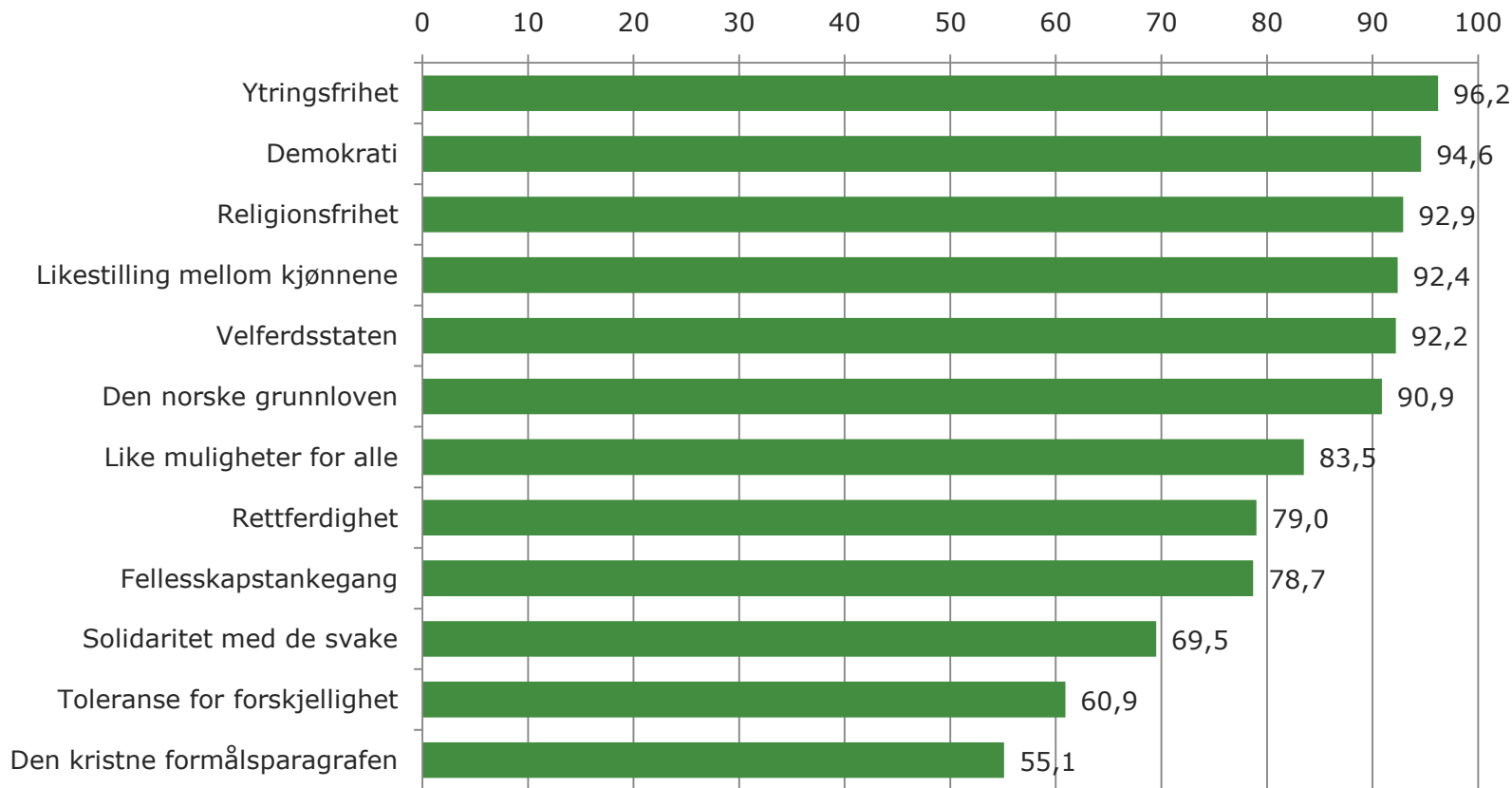
- Strategisk plan for økt valgdeltakelse
- Økt tilskudd til partienes opplæring av kandidater med innvandrerbakgrunn
- Økt tilskudd til organisasjoner i lokalsamfunn med høy innvandrerbefolkning
- Jenteløft for å rekruttere flere jenter til alle arenaer
- Prøve ut "naboskapsdag"
- Rekruttere flere til journalistutdanningen
- Årlig mediemonitor
- Bruke ny teknologi for lettere tilgang til informasjon, språkopplæring mv.

Innhold:

- Innledning – mandat og arbeidsform
- Dialogarbeid
- Ny definisjon – fra mulighet til resultat
- Overblikk – hvordan går det med integreringen?
- Levekår
- Arbeid og sysselsetting
- Utdanning og kvalifisering
- Medbrakt kompetanse
- Demokrati og deltakelse
- **Felleskap: Verdier og konfliktløsning**
- Bokonsentrasjon
- Økonomiske konsekvenser

Verdier med høyest oppslutning er ytringsfrihet, demokrati, religionsfrihet og likestilling

Vurdering av hvilke verdier det norske samfunnet kjennetegnes av. Andel som har svart "i svært stor grad" eller "i stor grad". Prosent. 2010.

Kilde: IMDi

Forutsetninger for felles verdier

- Stort sammenfall i oppslutning om verdier blant innvandrere og befolkningen som helhet.
- Verdier og konflikter kan være samlende.
- Man må lære å leve med og håndtere uenighet.

Nøkkeltall

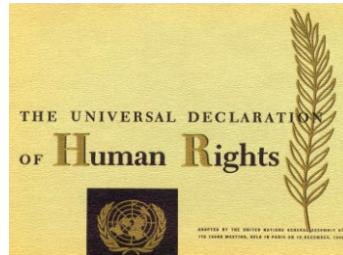
90% av innvandrere svarer at demokrati, ytringsfrihet og likestilling er viktige verdier

Likestilling mellom kvinner og menn står sterkest i befolkningen, tett fulgt av respekt for loven og lav religiøsitet

SSBs holdningsundersøkelser siste 10 år viser stabile holdninger, samtidig som innvandringen har vært høy

Forslag til felles verdier

- Felles verdier skal være forankret i de universelle menneskerettighetene

- Viktige verdier skal være:
 - likestilling
 - likeverd
 - ytringsfrihet
 - religionsfrihet
 - solidaritet
 - økonomisk og sosial likhet
 - vitenskapelig tenkemåte
 - toleranse
 - deltakelse i demokrati og sivilsamfunn

Hvordan øke oppslutningen om felles verdier?

Utvalget anbefaler en

Inkluderingsstrategi:

- Informasjon, opplæring og gjensidig kunnskap
- Fleridentitet
- Gjensidige forventninger, toveis prosess
- Likebehandling
- Dialog

Tiltak:

- Utvikle en verdiindeks
- Nettbasert veileder i verdi- og konfliktspørsmål
- Offentlige tjenester tilpasset enkeltes behov
- Bedre kunnskap om diskrimineringens art, omfang og årsaker
- Økt kompetanse for å bekjempe diskriminering
- Statsborgerskap som et aktivt virkemiddel

Mål:

At konflikter og uenigheter skal løses i tråd med demokratiets spilleregler

Strategi for dialog:

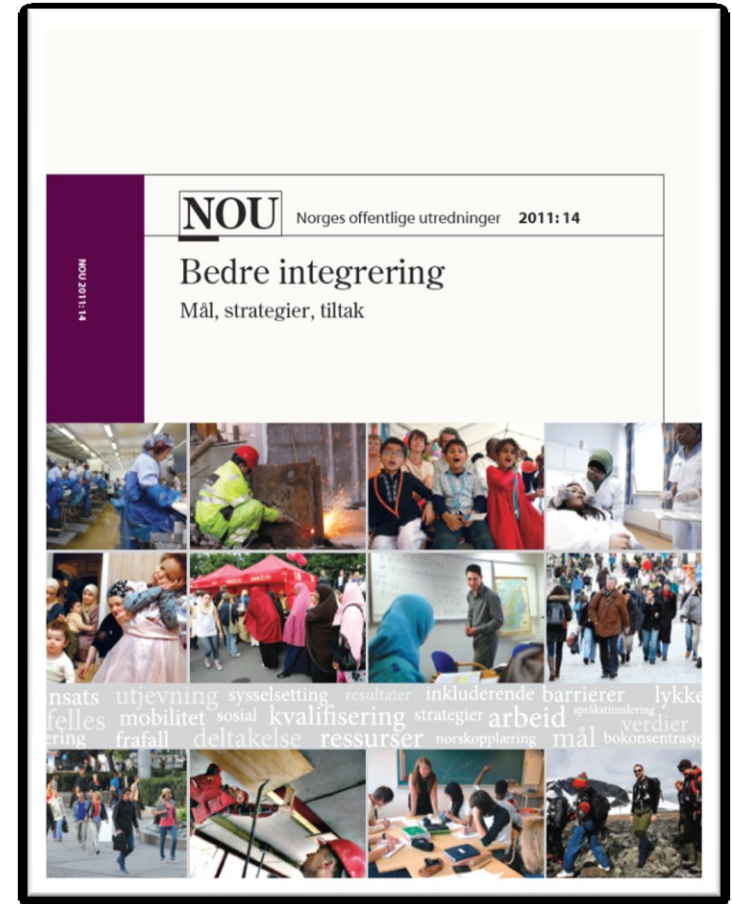
- Vi må leve med forskjellene, ikke et generelt mål å oppheve uenighet og konflikt.
- Enighet om hvordan man kan være uenig.
- Demokratiets framgangsmåter og lovverk som danner grunnlaget for konfliktløsning i samfunnet.
- Konflikter skal håndteres tidlig, nært og lokalt.

Tiltak:

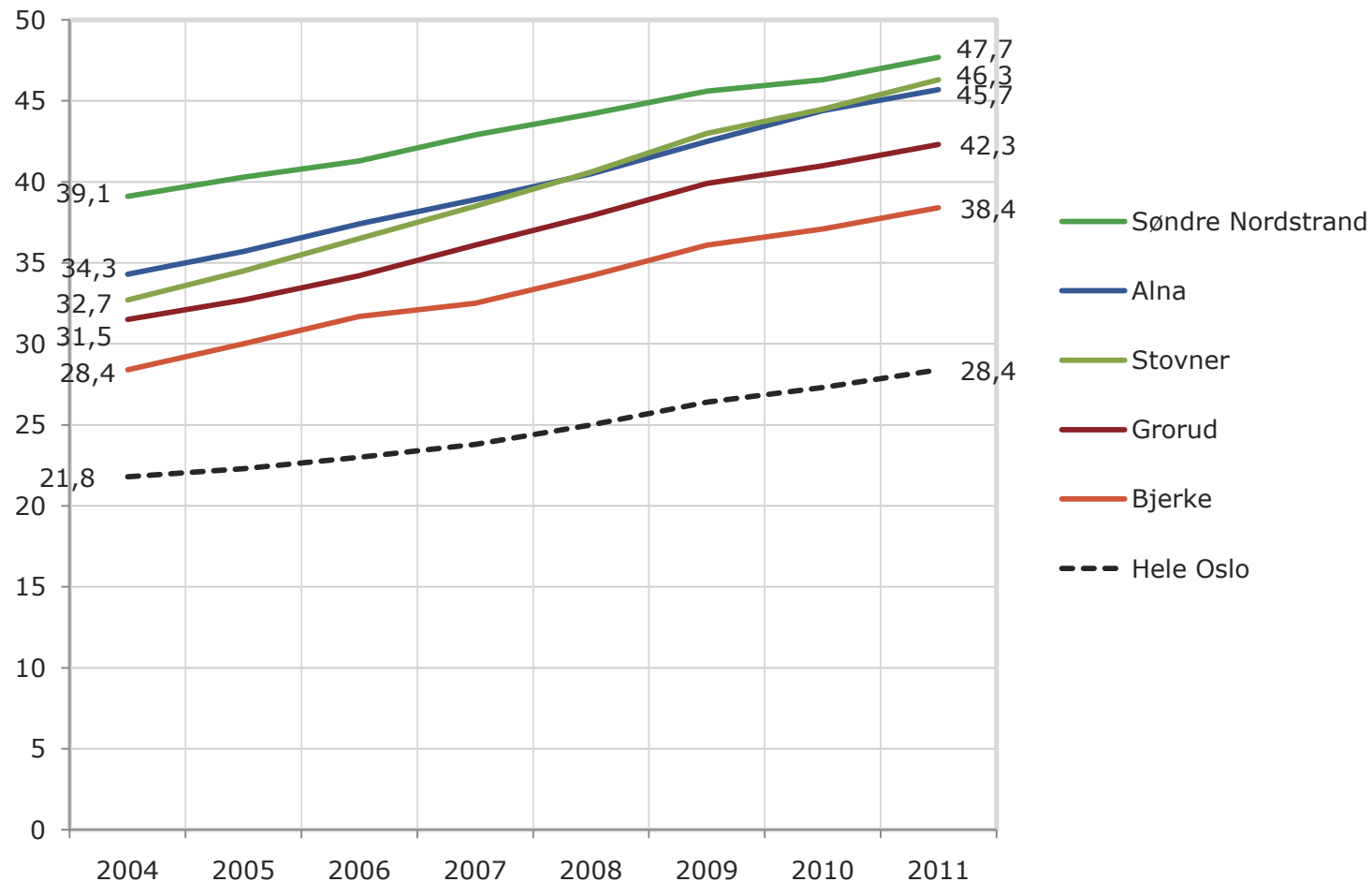
- Økt informasjon og opplæring i dialog og konfliktløsning
- Kommuner bør utarbeide strategier for dialog og legge til rette for lokale møteplasser
- Økt bruk av Konfliktråd
- Videreføring av beredskapsøvelse i statlige direktorater
- Vurdere behovet for et regjeringsoppnevnt råd som kan drøfte verdi- og konfliktspørsmål og gi råd til regjeringen

Innhold:

- Innledning – mandat og arbeidsform
- Dialogarbeid
- Ny definisjon – fra mulighet til resultat
- Overblikk – hvordan går det med integreringen?
- Levekår
- Arbeid og sysselsetting
- Utdanning og kvalifisering
- Medbrakt kompetanse
- Demokrati og deltakelse
- Fellesskap: Verdier og konfliktløsning
- **Bokonsentrasjon**
- Økonomiske konsekvenser

Andelen innvandrere øker i Groruddalen og Søndre Nordstrand

Innvandrere og norskfødte med to utenlandsfødte foreldre. Hele Oslo og utvalgte bydeler. 1.1.2004-1.1.2011. Prosent

Kilde: SSB

Ingen eller usikker mereffekt av bokonsentrasjon

- Det er andre årsaker enn bokonsentrasjon som skaper utfordringene, bl.a. lav sysselsetting, høy ledighet, lav inntekt mv.
- Bokonsentrasjon kan over tid skape utfordringer som i dag er ukjente.
- Utvalget tilrår derfor en forsterket innsats i områder med de største dokumenterte levekårsutfordringene til fordel for alle som bor i området uavhengig av bakgrunn.

Nøkkeltall

Andelen av landets innvandrerbefolkning som bor i Oslo, går ned

Andelen innvandrere av befolkningen i Oslo går opp

Bokonsentrasjonen av innvandrere fra Afrika, Asia mv. i hele Oslo gikk litt ned fra 1998 til 2008

Andelen innvandrere i bydelene i Indre Øst har gått ned

Andelen innvandrere i Groruddalen og Søndre Nordstrand øker hvert år mer enn i gjennomsnitt for byen

Størst andel personer med innvandrerbakgrunn fra Afrika, Asia mv. delbydelene Smedstua og Rommen i Stovner bydel, med andeler over 60%

Mål :

Like muligheter for sosial og geografisk mobilitet

Strategi:

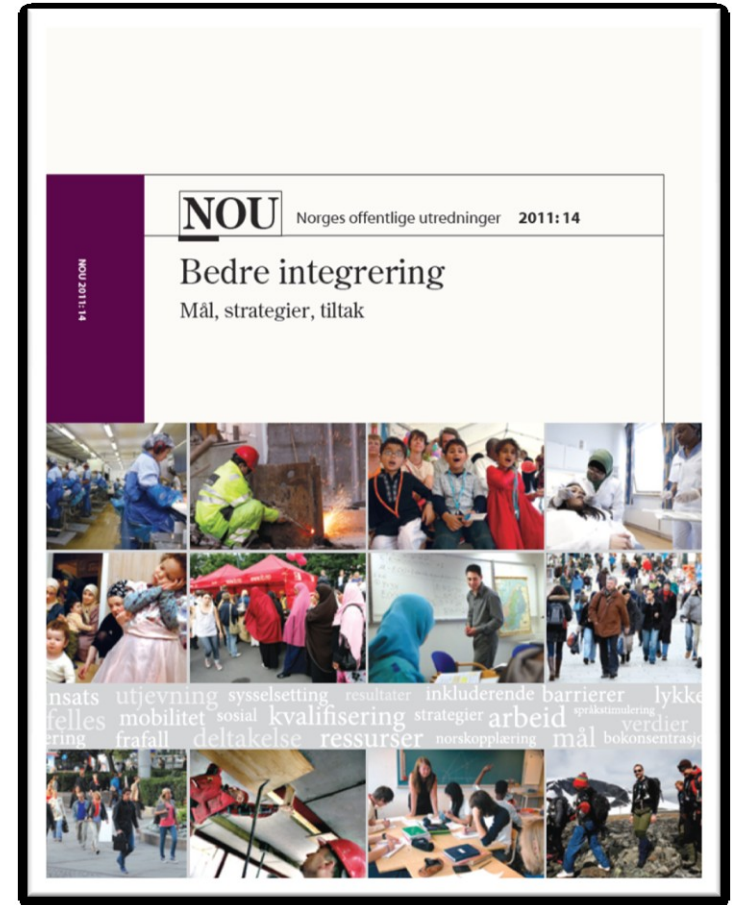
- Områdeløft for å bedre levekår og stedsutvikling i utsatte områder.

Eksempler på tiltak:

- Utprøving av flere modeller for områdesatsing i ulike byer
- Styrke språkutvikling i barnehager, skoler mv.
- Styrke norskopplæring for hjemmевærende kvinner
- Gode offentlige tjenestetilbud
- Utvikle en egen monitor for å følge utviklingen i områder med levekårsutfordringer ned på grunnkrets- eller delbydelsnivå

Innhold:

- Innledning – mandat og arbeidsform
- Dialogarbeid
- Ny definisjon – fra mulighet til resultat
- Overblikk – hvordan går det med integreringen?
- Levekår
- Arbeid og sysselsetting
- Utdanning og kvalifisering
- Medbrakt kompetanse
- Demokrati og deltakelse
- Fellesskap: Verdier og konfliktløsning
- Bokonsentrasjon
- **Økonomiske konsekvenser**

Tiltak	Samfunnsøkonomisk gevinst, per person over yrkeslivsløpet	Budsjettøkonomisk gevinst, første år ferdig innfaset
1a) Flere tiltaksplasser for korttidsarbeidsledige	110 936 kr	
1b) Flere tiltaksplasser (arbeidsrettede) for yrkespassive	- 264 343 kr	
1c) Flere tiltaksplasser (rent aktiviserende) for yrkespassive	- 54 732 kr	
1a)/b) 7000 flere tiltaksplasser fordelt over gruppe 1a) og 1b)		- 894,689 mill. kr
2 Vridning av tiltaksbruken mot mer effektive tiltak, 500 plasser		- 29,176 mill. kr
4 Kompletteringskurs for lærere og sykepleiere, 300 plasser		- 14 892 mill. kr
4a) Kompletteringskurs for sykepleiere	839 000 kr	
5) Språkopplæring for arbeidsinnvandrere	423 600 kr	- 116,250 mill. kr
6) Språkopplæring for analfabeter, 1 000 personer		- 16 mill. kr
7a) Språkstimuleringstiltak for barnehagebarn		- 180 mill. kr
7b) Avvikling av kontantstøtten, økt barnehagedeltakelse	223 927 kr	- 1,060 mrd. kr
7c) Økt barnetrygd: Lønnsjustering og gjeninnføring av søskentillegg		- 1,126 mrd. kr

Oppsummering:

- Ny definisjon av Integrering
- Fra mulighet til resultat
- Levekårsloft
- Flere i jobb
- Likt læringsutbytte
- Økt deltakelse og innflytelse
- Forslag til felles verdier og metoder for konfliktløsning
- Områdeløft
- Integrering lønner seg

